

Διεθνές Φεστιβάλ Ποίησης Λάρνακας (2025)

Εργαστήρια Δημιουργικής Γραφής

Πέμπτη, 24 Απριλίου 2025

(16:00 - 18:00)

**Γυμνάσιο Πετράκη Κυπριανού, στη Λάρνακα
(Γεωργίου Σταύρου, 6051, Λάρνακα).**

Βιογραφικά, περιγραφή, σκοπός εργαστηρίων

Εργαστήριο 1:

Επιτελεστική Ποίηση και Επιτελεστική Ποιητική. Ενσάρκωση του ποιητικού λόγου

Εισηγήτρια: Γεωργία Βεληβασάκη

Ποιήτρια, Performer, Διδάσκουσα Performance Poetry, Υποψήφια Διδασκίσσα στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Σύντομο βιογραφικό:

Γεννήθηκε και μεγάλωσε στο Ηράκλειο Κρήτης. Ζει στην Αθήνα. Σπούδασε «Ευρωπαϊκό Πολιτισμό» (ΕΑΠ) και είναι κάτοχος MSc «Δημιουργική Γραφή» (ΠΔΜ). Γράφει ποίηση, διηγήματα, δοκίμια κ.ά. Έργα της έχουν εκδοθεί, παρουσιαστεί επί σκηνής και βραβευτεί. Ασχολείται με το τραγούδι και την τέχνη της Performance, ως ερμηνεύτρια και δημιουργός. Ιδρύτρια και καλλιτεχνική διευθύντρια του International Performance Poetry Biennial Symposium-Festival (PerPoSF). Διδάσκει Performance Poetry και είναι Υποψήφια Διδασκίσσα Δημιουργικής Γραφής στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Περιγραφή:

Η επιτελεστική ποίηση (performance poetry) είναι ένα σύγχρονο διαμεσικό είδος ποίησης με βαθύτατες ρίζες και ανοιχτό χρονικό ορίζοντα. Αναγνωρίστηκε και ταξινομήθηκε ανάμεσα στα λογοτεχνικά είδη, από το National Endowment for the Arts στην Αμερική, μόλις στις αρχές του 21ου αιώνα. Στην επιτελεστική ποίηση ο λόγος αφήνει τον δισδιάστατο κόσμο της σελίδας για να παρουσιαστεί από τον ποιητή ή την ποιήτρια ως ένα τρισδιάστατο σωματικό οπτικοακουστικό ποιητικό συμβάν.

Μιλώντας για επιτελεστική ποιητική (performance poetics) αναφερόμαστε στη δημιουργία ποιητικής πάνω στην ίδια τη διαδικασία έκθεσης του ποιήματος και του τρόπου εμπλοκής του αποδέκτη. Ως πρώτη ύλη δεν θεωρούνται μόνο οι λέξεις, αλλά και οι ήχοι, οι ακίνητες ή κινούμενες εικόνες, η φωνή, το σώμα κτλ. Ο ποιητής ή η ποιήτρια-performer, επιλέγοντας τα υλικά, τους τρόπους και το ύφος της ποιητικής του/της σύνθεσης, σχεδιάζει το έργο του/της ανάλογα με το αισθητικό και δομικό πλαίσιο που έχει θέσει, λαμβάνοντας υπόψη τα μέσα και τις δεξιότητες που διαθέτει, καθώς και την «εδώ-και-τώρα» (χωρική και χρονική) συνθήκη της επιτέλεσης. Πώς το συγκεκριμένο, η διατομεακότητα, η υλικότητα και η τοποθεσία του κειμένου διαμορφώνουν το παραγόμενο ποιητικό έργο; Με ποιο τρόπο ο ποιητής ή η ποιήτρια θα «τοποθετηθεί» ως παρουσία μπροστά σε ένα κοινό;

Σκοπός:

Σε αυτό το εργαστήριο, θα σκιαγραφήσουμε τα βασικά χαρακτηριστικά της επιτελεστικής ποίησης, αποσαφηνίζοντας παράλληλα τι σημαίνει και ποια είναι τα «εργαλεία» της επιτελεστικής ποιητικής. Θα εστιάσουμε, κυρίως, στον τρόπο που ο ποιητής ή η ποιήτρια-performer «ενσαρκώνει» (embody) τον λόγο του μέσα από τη φωνή και το σώμα του/της, χωρίς να δραματοποιεί ή να αναπαριστά, σαν ένας ακροβάτης/ακροβάτισσα που οδηγεί και παράλληλα συμμετέχει στην ίδια του/της την ακροβασία. Ακολουθώντας, με παιγνιώδη διάθεση, θα πειραματιστούμε και θα δημιουργήσουμε το δικό μας ζωντανό βιωματικό συμμετοχικό πολυαισθητηριακό επιτελεστικό «ποιητέχνημα» (poem-art).

Εργαστήριο 2:

Εργαστήρι Ποιητικής Δημιουργίας: Ανακαλύπτοντας δρόμους

Εισηγήτρια: Λένα Καλλέργη

Ποιήτρια και μεταφράστρια

Σύντομο βιογραφικό:

Σπούδασε βιολογία στην Πάτρα, γλωσσολογία (MA, PhD) στο Lancaster University της Αγγλίας και μετάφραση (CIOL DipTrans) στην Αθήνα. Έγραψε τα βιβλία ποίησης *Ανήμερο* (Ίκαρος, 2023 - Βραβείο Ποίησης περιοδικού «Αναγνώστης»), *Περισσεύει ένα πλοίο* (Γαβριηλίδης, 2016 και β' έκδοση Μονόκλ, 2023 - Βραβείο Κύκλου Ποιητών) και *Κήποι στην άμμο* (Γαβριηλίδης, 2010 - Βραβείο «Μαρία Πολυδούρη»). Έχει μεταφράσει, μεταξύ άλλων, ποιήματα του Giacomo Leopardi (*Η νύχτα απομένει*, Γαβριηλίδης, 2013) και των Samuel Taylor Coleridge, William Wordsworth, John Keats (Κέδρος, 2021). Ποιήματα, διηγήματα, μεταφράσεις και δοκίμιά της βρίσκονται σε περιοδικά και ανθολογίες στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες.

Περιγραφή:

Στο εργαστήριο θα χρησιμοποιήσουμε ποιήματα σύγχρονων Ελλήνων δημιουργών ως ερέθισμα και οδηγό για τις δικές μας ποιητικές δοκιμές. Θα κάνουμε μαζί ένα βήμα προς την ουσιαστική συγγραφή ποιημάτων, θα συζητήσουμε κριτικά γι' αυτά και θα αναζητήσουμε την αληθινή φωνή και τους τρόπους που μπορεί να αναδυθεί. Θα εξερευνήσουμε τη σχέση της ποίησης με τη μουσική και θα συζητήσουμε για θέματα ύφους.

Σκοπός:

Στόχος μας θα είναι να ανακαλύψουμε κάποιους από τους δρόμους που ακολουθούν οι σύγχρονοι δημιουργοί και να δοκιμάσουμε τους δικούς μας, κατανοώντας έτσι καλύτερα τόσο τα μονοπάτια της δημιουργίας όσο και τους τρόπους που ένα ποίημα μπορεί να ισχυροποιηθεί και να επικοινωνηθεί.

Εργαστήριο 3:

Η Δημιουργική Γραφή ως «Γέφυρα» για τη Διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης/Ξένης Γλώσσας

Εισηγητής: Κωτόπουλος Η. Τριαντάφυλλος

Καθηγητής «Δημιουργικής Γραφής και Νεοελληνικής Λογοτεχνίας» (Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας), Διευθυντής και Επιστημονικά Υπεύθυνος του ΠΜΣ «Δημιουργική Γραφή» (Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας) και του ΠΠΣ «Creative Writing, Arts and Humanities».

Σύντομο βιογραφικό:

Ο Κωτόπουλος Η. Τριαντάφυλλος έχει εκδώσει 9 επιστημονικά συγγράμματα και συγγράφει περισσότερα από 200 άρθρα. Διοργάνωσε 6 διεθνή συνέδρια «Δημιουργικής Γραφής». Διευθύνει το Εργαστήριο Αγωγής για το βιβλίο και τον πολιτισμό «Βιβλιολογείον» (Π.Δ.Μ.). Είναι ο επόπτης της συγγραφής των Νέων Προγραμμάτων Σπουδών του μαθήματος της Λογοτεχνίας στο Λύκειο (2021). Είναι μέλος πολιτιστικών φορέων και διεθνών εταιρειών, επιστημονικός υπεύθυνος του του «Larnaca's World Poetry Festival» και άλλων 3 διεθνών φεστιβάλ ποίησης στην Ελλάδα, ιδρυματικά υπεύθυνος στο Διεθνές Δίκτυο Memità: "Memory, Identity, Integration to Identify Analysis Models in Media Communication", πρόεδρος της επιτροπής βραβείων ποίησης «Jean Moréas», υπεύθυνος για την έκδοση του ηλεκτρονικού περιοδικού *ΛΕΞΗtanil*, ενώ αρθρογραφεί συστηματικά σε εφημερίδες. Προκρίνει όλων τη συμμετοχή του ως ιδρυτικό μέλος στην πολιτιστική ομάδα του Πανελληνίου Συλλόγου Παραπληγικών – παράρτημα βόρειας Ελλάδας. Στο ενεργητικό του συμπεριλαμβάνονται 7 ποιητικές συλλογές, 1 συλλογή διηγημάτων, 2 cd με μελοποιημένη ποίησή του. Έχει οργανώσει, επιμεληθεί επιστημονικά και παρουσιάσει 2 τηλεοπτικές εκπομπές για την τέχνη της συγγραφής (EPT3 2016-2017, EPT 2 2019).

Περιγραφή

Το εργαστήριο επικεντρώνεται στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας μέσα από τεχνικές δημιουργικής γραφής που επιτρέπουν στους/στις μαθητές/τριες να αποκτήσουν βιωματική σχέση με τη γλώσσα.

Δομή Εργαστηρίου:

- **Θεωρητική Εισαγωγή:** Παρουσίαση της σχέσης μεταξύ δημιουργικής γραφής, γλωσσικής διδασκαλίας και πολιτισμού.
- **Πρακτική Εφαρμογή:**

-Χρήση τεχνικών καθοδηγούμενης και χαλαρής δημιουργικής γραφής (ιδεοθύελλα, αφηγηματικές μεταμορφώσεις, δραματοποίηση κ.ά.).

-Ασκήσεις γραφής με βάση λογοτεχνικά κείμενα, ιστορικά γεγονότα και σύγχρονες πολιτισμικές αναφορές.

-Ανάπτυξη πολυτροπικών αφηγηματικών δεξιοτήτων μέσω κειμένων, εικόνων, μουσικής και θεάτρου.

Αξιολόγηση και Ανατροφοδότηση: Συζήτηση και ανατροφοδότηση με στόχο τη βελτίωση της γλωσσικής και εκφραστικής επάρκειας των συμμετεχόντων

Σκοπός:

Το εργαστήριο απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς που διδάσκουν την ελληνική ως δεύτερη/ξένη γλώσσα, σε φοιτητές/τριες παιδαγωγικών και φιλολογικών τμημάτων, καθώς και σε όσους/όσες ενδιαφέρονται να εξερευνήσουν δημιουργικούς τρόπους εκμάθησης και διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας.

Στόχοι Εργαστηρίου

Το εργαστήριο στοχεύει στην αξιοποίηση της δημιουργικής γραφής ως εργαλείου γλωσσικής και πολιτισμικής εκπαίδευσης, με έμφαση στους εξής τομείς:

Γλωσσική Ανάπτυξη:

- Βελτίωση της παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου μέσω τεχνικών δημιουργικής γραφής.
- Διεύρυνση του λεξιλογίου και ανάπτυξη της σημασιολογικής και πραγματολογικής ικανότητας.

Πολιτισμική Κατανόηση και Ενσυναίσθηση:

- Σύνδεση της γλώσσας με πολιτισμικά και ιστορικά συμφραζόμενα.
- Ανάπτυξη της ενσυναίσθησης μέσω της δημιουργικής αναπαράστασης διαφορετικών πολιτισμικών ταυτοτήτων.

Εφαρμογή Νευροεπιστημονικών Προσεγγίσεων στη Μάθηση:

- Χρήση δημιουργικών τεχνικών που ενισχύουν τη μνήμη, τη συγκέντρωση και τα κίνητρα μάθησης.
- Ανάλυση της σχέσης της δημιουργικής γραφής με τις γνωστικές διεργασίες και τη συναισθηματική ευεξία.

Καινοτόμες Διδακτικές Πρακτικές:

- Ενσωμάτωση διακαλλιτεχνικών και διαδραστικών μεθόδων διδασκαλίας.
- Διερεύνηση της χρήσης της δημιουργικής γραφής στο νέο Πρόγραμμα Σπουδών για τη Λογοτεχνία.

Εργαστήριο 4:

Η σημασία του Προσωπείου/της Μάσκας/της Περσόνα

Εισηγήτρια: Λιάνα Σακελλίου:

Ποιήτρια, ομότιμη καθηγήτρια ΕΚΠΑ

Σύντομο βιογραφικό:

Ποιήτρια, μεταφράστρια, κριτικός, επιμελήτρια εκδόσεων και ομότιμη καθηγήτρια Δημιουργικής Γραφής και Αμερικανικής Λογοτεχνίας στο ΤΑΓΦ του ΕΚΠΑ και στο Ίδρυμα Τάκης Σινόπουλος. Έχει γράψει 29 βιβλία. Έλαβε υποτροφίες από το Ίδρυμα Φουλμπράιτ, το Βρετανικό Συμβούλιο, το Τμήμα Ελληνικών Σπουδών του Πρίνστον, το Πανεπιστήμιο της Κοϊμπρα, και το Πανεπιστήμιο του Σάσσεξ- Γουέστ Ντιν. Τα ποιήματά της έχουν ανθολογηθεί ευρέως και μεταφραστεί σε δώδεκα γλώσσες.

Περιγραφή:

Την πρώτη ώρα θα παρουσιάσω ποιήματα από την ελληνική και την ξένη ποίηση και θα συζητήσουμε τη χρήση του προσωπείου τους. Τη δεύτερη ώρα θα ζητήσω από τους συμμετέχοντες να γράψουν με τη φωνή μιας άλλης/ενός άλλου. Το προσωπείο που θα επιλέξουν οι συμμετέχοντες ίσως σημαίνει ότι χρειάζεται να γνωρίζουν τον χαρακτήρα, το παρελθόν του, την ιστορία του, την κουλτούρα στην οποία ανήκει. Θα τους ζητηθεί να γράψουν τα ενδιαφέροντά του, τις συνήθειές του· να μπουν στον κόσμο του, στον τρόπο σκέψης του, στον τρόπο ομιλίας του. Να ακούσουν αυτά που έχει να τους πει και να τα καταγράψουν. Να απαντήσουν σε ερωτήματα όπως: Σε ποιον μιλά; Θυμάται ένα γεγονός, μακρινό ή κοντινό που το επηρέασε σημαντικά; Το περιγράφει, το συλλογίζεται και το φέρνει στη μνήμη με κάθε του λεπτομέρεια. Τώρα κοιτάζει το μέλλον. Τι φοβάται; Τι πιστεύει ότι θα συμβεί; Σε τι ελπίζει; Να διερευνήσουν κάποιες ή και όλες τις κατευθύνσεις σ' ένα ποίημα που πιάνει τους ρυθμούς της φωνής.

Σκοπός:

Η χρήση μιας περσόνα δίνει στους ποιητές πρόσβαση σε μια ευρύτερη κατάσταση εμπειρίας, τους κάνει να υπερβούν την προσωπική τους εμπειρία, να αισθανθούν μια διαφορετική παρουσία και να περιγράψουν μια οικουμενική συνειδητότητα. Προσφέρει μια σίγουρη διαδρομή προς το συλλογικό νόημα.